

світовий досвід у цій галузі, а також реформувати законодавство та практику роботи поліції відповідно до міжнародних стандартів.

Особливу увагу слід приділити забезпеченню особистої безпеки поліцейських під час виконання ними своїх службових обов'язків. Сучасний контекст вимагає системних рішень щодо підвищення рівня безпеки правоохоронців [3, с. 58]. Це є можливим за умови аналізу та впровадження передового досвіду інших країн, вдосконалення нормативно-правової бази та забезпечення належних матеріальних ресурсів. Крім того, реформування поліції повинно враховувати сучасні виклики та загрози, такі як зростання міжнародної злочинності, тероризму та корупції. Співпраця між державами та координація дій правоохоронних органів на міжнародному рівні стають важливими елементами боротьби з цими загрозами.

Отже, вирішення проблем особистої безпеки поліцейських вимагає комплексного підходу, що передбачає правову, організаційну та матеріальну підтримку, а також урахування міжнародного досвіду та вимог сучасного світу. Реформування поліції є важливим етапом у зміцненні правової держави та забезпеченні безпеки громадян.

Список використаних джерел:

1. Бахчеван Є. Ф. Деякі тактичні прийоми та навички забезпечення особистої безпеки майбутнього працівника Національної поліції України під час екстремальної ситуації. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України*: зб. матер. Харків : ХНУВС, 2017. С. 52-55.
2. Білас А. І. Правоохоронна діяльність країн ЄС: порівняльно-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2016. 227 с.
3. Бондаренко В. В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. К. : ФОП Кандиба Т.П., 2018. 524 с.
4. Криштанович М. Ф. Модернізація механізмів державного управління в системі органів внутрішніх справ сучасної України: дис. ... д-ра юрид. наук: 25.00.02. Львів, 2016. 474 с.

Іван БОГАТИРЬОВ,

професор кафедри права

та правоохоронної діяльності

Державного університету

«Житомирська політехніка»,

доктор юридичних наук, професор,

Заслужений діяч науки і техніки України

ВИКОРИСТАННЯ ЗБРОЇ ЦИВІЛЬНИМИ ОСОБАМИ В УМОВАХ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Мала війна росії проти України у 2014 році не тільки порушила територіальну цілісність України шляхом захоплення частини території Донецької та Луганської областей, повної окупації Автономної республіки Крим, вона створили передумову для росії розпочати велику війну 24 лютого 2022 року.

Велика війна – це новий виклик для сучасної незалежної України, а тому введення режиму воєнного стану вперше зумовило застосування критичних (не властивих нормальному розвитку держави) норм, реалізація яких може через обмеження певних прав громадян забезпечити належну обороноздатність країни, створити можливості для відсічі збройної агресії та забезпечити конституційні права громадян, зокрема захист їхнього права власності [1].

З-поміж багатьох критичних проблем варто виділити питання використання зброї цивільними особами в умовах режиму воєнного стану. Слід зазначити, що прийняття Закону України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» у березні 2022 р. була вимушеним, оскільки ворог, проводячи «спеціальну операцію», вчиняв на нашій території злочини, від яких здригнувся весь світ.

Вбивства, згвалтування, мародерство стали частиною робочих буднів військових збройних сил російської федерації. Емоційний стан, зміни у побуті та загалом у повсякденному житті українців в перші дні великої війни спонукали людей, особливо цивільних, брати участь у відсічі ворога, стримуванні держави-агресора шляхом одержання зброї.

Згадуються перші дні війни, коли ворог захопив низку міст і сіл Чернігівської області і уже стояв на підступах до Чернігова, люди отримували зброю за паспортом і вступали в підрозділи територіальної оборони. Так, 26 лютого 2022 р. був створений озброєний добровольчий підрозділ «Ветеран», до складу якого увійшли 33 ветерани органів внутрішніх справ Чернігівської області [2].

Більше того, деокупація і окупація частини територій України державою-агресором рф засвідчила нелюдське ставлення до мирного населення та військовослужбовців Збройних Сил України. І якщо військовослужбовці можуть себе захистити тому, що володіють зброєю, то цивільне населення, на жаль, такої можливості не має. Є думка, що наявність вогнепальної зброї у людей могла б уберегти комусь життя.

Отже, дискусія щодо володіння вогнепальною зброєю цивільними особами відбувається не один рік. А оскільки російсько-українська війна триває понад два роки, безпекові виклики вимагають створити у державі належну персональну безпеку в умовах режиму воєнного стану.

Варто наголосити, що цивільним особам заборонено мати вогнепальну зброю, оскільки вона застосовується під час війни, є надзвичайно руйнівною, а вогнепальні ушкодження в зоні бойових дій набувають масового характеру. Водночас закон надає можливість цивільним особам у період дії воєнного стану брати участь у відсічі та стримуванні збройної агресії російської федерації шляхом отримання вогнепальної зброї і боєприпасів відповідно до порядку та вимог, встановлених Міністерством внутрішніх справ України [3].

Важливо, щоб під час відсічі та стримування збройної агресії російської федерації цивільні особи, отримавши вогнепальну зброю, дотримувались таких принципів:

- неминучості;

- військової необхідності;
- пропорційності.

Дотримання цих принципів дозволить цивільній особі застосувати вогнепальну зброю з дотриманням права на самооборону, для відсічі ворога, задля захисту Батьківщини.

Поряд з тим закон забороняє носити з собою і короткоствольну зброю, навіть якщо у вас є на це дозвіл. Для країни у стані війни це не зовсім не доречно. Але як кримінолог можу зазначити, що вогнепальна зброя – це збільшення кількісних і якісних показників злочинності. Кожен з нас має бути впевнений, що зброя, яку особа отримає на підставі закону, буде застосована з метою власної безпеки або безпеки інших осіб. В іншому випадку ми не почуватимемося в безпеці на вулиці, у власному будинку, громадських місцях.

Тож насамкінець робимо висновок. Питання регулювання та обігу зброї серед цивільних назріло давно. Самозахист громадян і підготовка до національного спротиву могли б стати вагомим фундаментом для цього.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Богатирьов І. Г. Чернігівщина у війні: нариси відтворення подій 24.02.2022 року: монографія. Одеса : Вид-во «Юридика», 2024. 260 с.
3. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України: Закон України від 03.03.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>.

Роман МИРОНЮК,
професор кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ОКРЕМІ ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху складають найпоширенішу з-поміж інших порушень групу правопорушень, які виявляються, фіксуються та за які поліцейськими та судом застосовуються штрафні санкції. Однак попри постійну увагу науковців та практиків, що спрямована на удосконалення адміністративно-деліктного законодавства в окресленій сфері, діючий Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) містить низку положень, які потребують